

BESPREKINGSVERSLAG

Reg.nr.:
Afdeling Bestuursondersteuning

Betreft: Commissie Bestuur, Organisatie en Dienstverlening (BOD)	Datum bespreking: Woensdag 06 november 2019 14.55-18.05 uur Plaats: VV-zaal Opgesteld door: Mw. R. Lubbers, Vi.a.Vi Office Management
<i>Aanwezigen:</i> Dhr. J.L. van Oeveren, voorzitter R.A.M. van der Sande (dijkgraaf) Mw. C.H.C. van Steensel-Van Hage (hoogheemraad) Mw. T.O. Fierens (hoogheemraad) Dhr. M. Kastelein (hoogheemraad) J. Langeslag (hoogheemraad) Mw. C.A. van de Wiel (SAD) J.M. Hermans (VVD) Mw. S. Dewkalie (WN) De heer J.J. Démoed (CDA) Dhr. E. Stolk (PvdA) Dhr. R.F. Schols (50PLUS) Dhr. A. van Geest (AWP) Dhr. R.A. Roorda (ChristenUnie-SGP) Dhr. P. Meijer (A&B) Mw. J. Stoop (Natuurterreinen) J.A. Stenfert Kroese (PvdD) <i>Afwezig:-</i> Dhr. H. van Dijk (WN) afwezig met kennisgeving <i>Tevens aanwezig:</i> C. van Rietschoten (secretaris commissie BOD)	
VERSLAG	ACTIE
1. OPENING De <u>voorzitter</u> opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. De heer <u>Démoed</u> zegt dat de beelddiagram over oeververdediging op de agenda stond van de commissie Voldoende Water. Deze omvat ook de nodige handhavingsaspecten, vandaar dat hij de nota ook graag had behandeld in de commissie BOD. Hij wil een motie over dit onderwerp indienen in de VV maar daar staat de nota niet geagendeerd. De <u>voorzitter</u> zegt dat mevrouw Waterlander (in een andere commissie) een identiek verzoek heeft ingediend en hij meent dat is afgesproken dat D&H hier nog op terugkomt. Portefeuillehouder <u>Langeslag</u> reageert: D&H heeft gesproken over oeververdedigingen en schadeherstel aan de oevers. Dat herstel vergt een voorbereidend traject waarmee zal worden begonnen en waarop op een ander moment terug zal worden gekomen. Oeververdediging was in de commissie VW beeldvormend besproken. De situatie wordt geïnventariseerd ten behoeve van de legger. Alle stappen die nog zullen worden doorlopen (en al in de notitie zijn vermeld) zullen nogmaals worden verduidelijkt zodat de VV alle kansen krijgt om zowel in de beeld-, oordeels- als besluitvorming een rol te spelen. Er ligt geen voorstel ter besluitvorming voor. De dijkgraaf zegt dat het de commissieleden vrijstaat om bij de geagendeerde begroting tijdens de behandeling in de VV een motie in te dienen. De heer <u>Démoed</u> kan zich in deze oplossing vinden.	
2. SPREEKRECHT	

VERSLAG		ACTIE
	Er hebben zich geen insprekers aangemeld.	
3.	Aanwijzen vervangend voorzitter commissie BOD Vanuit de fractie van A&B is de heer Jan de Vries bereid gevonden om deze positie te bekleden. De <u>voorzitter</u> gaat ervan uit dat de commissie hiermee unaniem instemt. Dat blijkt het geval, vandaar dat de voorzitter hem feliciteert met deze aanwijzing.	
4.	MEDEDELINGEN Portefeuillehouder Kastelein meldt dat de Stichting Beheer van het Gemeeneland inmiddels daadwerkelijk is ontbonden. De <u>dijkgraaf</u> zegt dat het voorstel voor de profielschets voor de nieuwe SAD nog deze dag in iBabs zal worden gepubliceerd. Het is een agendapunt op de komende VV.	
5.	NOTULEN EN TOEZEGGINGENLIJST VAN DE COMMISSIEVERGADERING BOD D.D. 11 SEPTEMBER 2019 Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld. De toezeggingenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.	
6.	VV-BESLUITVORMINGSNOTA'S	
6.a	Najaarsburap 2019 De heer <u>De Vries</u> vindt de achterstand op de investeringen zorgelijk. Uit de stukken kan hij niet opmaken wat daarvan de consequenties zijn. Hij verzoekt D&H dan ook de gevolgen voor het komende jaar duidelijker te schetsen. De tekst in het Meerjarenperspectief is niet afdoende. De heer <u>Démoed</u> deelt de zorgen van de fractie A&B. Er lijkt sprake van een blijvend grote spanning tussen de ambities en de mogelijkheden van het waterschap. Rijnland moet presteren waar het de eigen assets en kerntaken betreft maar sluipenderwijs worden er steeds meer taken aan toegevoegd. Wat is daarvan de oorzaak en wat leveren deze extra's op? De mogelijkheden van Rijnland zijn uiteraard beperkt. Het is misschien tijd voor een realistische benadering en om te beseffen dat verdergaande opdrachten invloed hebben en de prestaties niet meer kunnen worden geleverd. Het CDA heeft behoefte aan een grondige analyse en betwijfelt of uitbreiding van personeel en taken echt de oplossing is. De fractie is van harte bereid om even geduld te betrachten wat betreft die analyse. Mevrouw <u>Dewkalie</u> verwijst naar de besparing op personeelskosten in 2020 van € 2 miljoen. Zij koppelt dit bedrag aan de achterblijvende investeringen en de analyse daarvan: is er een samenhang met het aantrekken van personeel, capaciteiten, expertise? Het is een behoorlijke uitdaging om alle ambities uit te voeren. Hoe reëel is het om in te moeten op inhuur? En welke keuzes gaat het waterschap maken? De heer <u>Schols</u> sluit zich aan bij het betoog van het CDA en de fractie A&B. Maar 50PLUS blijft van mening dat Rijnland te veel hooi op zijn vork neemt met taken die niet bij het waterschap thuishoren. Zoals eerder al gevreesd, blijkt nu dat er achterstanden ontstaan. De heer <u>Van Geest</u> kan zich vinden in de betogen van alle voorgaande fracties. Er is niet alleen een investeringsachterstand maar het college beoordeelt vragen om uitstel vanuit de organisatie onvoldoende kritisch. Daardoor komen door de VV gestelde prioriteiten in het gedrang en daartegen maakt de AWP bezwaar omdat de VV immers integrale afwegingen maakt met bepaalde keuzes. De heer Van Geest vindt het een slechte ontwikkeling als deze intern worden aangepast. Hij stelt dat er een besluit van de VV nodig dient te zijn om die integraliteit van besluitvorming goed te kunnen bewaken. In de najaarsburap zijn veel zaken met de kleur groen gewaardeerd. Een geruststellend teken, maar bij scrupuleus lezen blijkt dat een aantal daarvan eerder oranje dan groen verdienen. Het lijkt erop alsof het college zoveel mogelijk onderwerpen groen kleurt teneinde al te kritische kanttekeningen vanuit de VV te voorkomen. De AWP-fractie ziet een verband tussen beide onderwerpen en is benieuwd naar de visie van het college om een en ander op te lossen. Mevrouw <u>Dewkalie</u> interrumpeert en vraagt naar een voorbeeld. De heer <u>Van Geest</u> zegt dat het hem niet om specifieke voorbeelden gaat maar dat er zijns inziens over de hele linie wordt gesleuteld aan ambities. Maar die zijn van de VV en niet van het college. Mevrouw <u>Dewkalie</u> had graag een voorbeeld gekregen om de bewering van de AWP te kunnen wegen. De heer <u>Stolk</u> vindt het zorgelijk dat er € 1,4 miljoen minder is uitgegeven aan personeel dan beschikbaar was (door de langere doorlooptijd van werving en minder inhuur). Enerzijds worden ambities niet gerealiseerd en anderzijds wordt het beschikbare geld niet benut voor de gestelde doelen. De tijd had ook overbrugd kunnen worden door inhuur of uitbesteding en geld toch te besteden aan het programma. Vraag: welke keuzes zijn er gemaakt en welke maatregelen zijn overwogen om een en	

VERSLAG	ACTIE
ander verder te beperken. De heer <u>Van Geest</u> vindt dit voorbeeld een prima antwoord op de vraag van mevrouw Dewkalie naar een voorbeeld. De heer <u>Roorda</u> deelt de door het CDA en A&B geuite zorgen over de investeringsachterstand en hij sluit zich aan bij mevrouw Dewkalie's vraag met betrekking tot het personeel. BOD in de burap wat betreft klantcontactafhandeling en informatieveiligheid: wat is de impact van de constatering dat deze niet volgens plan verlopen? De invoering van de nieuwe systematiek (één lange en twee korte buraps) wordt in februari 2020 door het college geëvalueerd, aldus portefeuillehouder <u>Kastelein</u>. In een korte wordt meer aandacht besteed aan onderdelen die minder goed scoren en de achterblijvende investeringen. De terugloop van € 6 miljoen is te wijten aan een scala van oorzaken. Een speciale projectgroep brengt die momenteel in kaart. Een deel wordt veroorzaakt door externe invloeden (zie het baggeren) of onvoorziene oorzaken (bij onder andere gemeenten) maar daarnaast zijn er ook interne factoren die een rol spelen (structuur, gedrag). Voor Rijnland zijn met name die laatste van belang en de projectgroep zal daarover dan ook suggesties ter verbetering aan directie en college voorleggen (komen ook naar de VV). Er is reden voor zorg omdat Rijnland onder de maatstaf van 80% blijft. Gevolgen voor de toekomst: naar verwachting zal de werkgroep aanbevelingen doen die leiden tot een meer realistische planning. Als investeringen worden uitgesteld en doorschuiven, neemt daardoor de druk op de voor dat jaar al geplande investeringen toe wat dan weer tot uitstel leidt. Het college deelt de zorgen van de commissie met als doel dat de rode aanduidingen in de Burap weer op groen kunnen springen. De heer <u>De Vries</u> wil weten of deze essentiële analyse beschikbaar komt in januari of pas in maart 2020. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> zegt dat deze als topprioriteit wordt gezien. In december komt het concept beschikbaar dat in januari 2020 in het college wordt besproken en hij hoopt dat het daarna snel kan worden voorgelegd aan de VV. Er bestaat een samenhang tussen proces en personeel. Het zoeken naar opvolgers van vertrokken essentiële medewerkers vergt immers tijd. Dit valt niet te ondervangen en leidt tot vertragingen. Het intern schuiven met personeel is geen optie. De heer <u>Van Geest</u> vindt het antwoord te mager. Bij Rijnland is het aantal unieke functies beperkt. Er wordt veelal in teamverband gewerkt, dus zijns inziens is het ook een kwestie van prioriteren. De AWP roept het college op wat dat betreft 'de vinger beter aan de pols te houden' dan voorheen. Hij beklemtoont dat het college als het afwijkt van de met de VV gemaakte afspraken, het schrappt in de VV-prioriteiten. Er is geen sprake van dat het college deze prioriteiten anders weegt, aldus portefeuillehouder <u>Kastelein</u>. Elke portefeuillehouder wil niets liever dan de prioriteiten uitvoeren maar Rijnland kan personeel het recht niet ontzeggen om elders te solliciteren. Natuurlijk zijn de ambities begrensd maar de bestuursagenda is (eufemistisch omschreven) 'goed gevuld'. Bij nieuwe ambities, zullen andere taken moeten worden geschrapt want er is inderdaad een grens aan de capaciteiten. Maar het is aan de VV de prioriteiten te bepalen. De heer <u>Schols</u> memoreert, dat 50PLUS al vanaf maart 2019 waarschuwt voor een overdaad aan visies. De heer <u>Van Geest</u> kenschetst het antwoord van het college als dualistisch terwijl het waterschap een monistisch stelsel kent. Kort gezegd: de getoonde 'bestuursagenda' is feitelijk 'ons schema', van de VV. Indien het college wil afwijken, dan dient de VV daarbij, meer dan tot dusverre, te worden betrokken. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> heeft moeite met deze benadering van de AWP en zou graag zien dat het 'wij' zoals we hier met z'n allen zitten wordt benadrukt en niet het 'wij hier aan de tafel'. Portefeuillehouder <u>Van Steensel</u> bevestigt dat personeel een beperkende factor kan zijn wat betreft investeringen. De bezuiniging van € 2 miljoen is al eerder overeengekomen (wens om effectiever en efficiënter te werken: meer doen met minder mensen). Binnenkort zal die doelstelling worden bereikt. De teams/clusters hebben een vaste bezetting van 97% zodat er enige ruimte is om vervanging/inhuur binnen het budget te regelen. Er is een onderschrijding op het cluster beleid en informatie, maar een overschrijding op het cluster realisatie en onderhoud (voortgang waterveiligheid, kade- en oeverversterking). Er wordt elders dus extra inzet gepleegd mede om de gemaakte afspraken na te komen. In dit antwoord zit de kern besloten, aldus de heer <u>Van Geest</u>: er is dus geld (onderschrijding) maar tevens is er 97% besteed maar er is ook tijd. Als er dus zowel geld als tijd beschikbaar is, waarom kunnen de gemaakte afspraken dan niet worden gerealiseerd? Portefeuillehouder <u>Van Steensel</u> benadrukt dat de specialisten van het waterschap niet stevast onderling	

	VERSLAG	ACTIE
	uitwisselbaar zijn: er kan dus slechts gevist worden in een beperkte vijver. Dat is dus een oorzaak, geen excuus. Het interne beleid is wel nadrukkelijk gericht op optimale meervoudige inzetbaarheid en meer clustergericht werken. <i>Tweede termijn</i> De heer <u>Roorda</u> wacht nog op antwoord op eerdere vragen. De <u>dijkgraaf</u> ziet waar het de afhandeling van de klantcontacten aangaat geen structurele problemen. ICT gaat geen echt probleem opleveren, aldus portefeuillehouder <u>Van Steensel</u>. Er wordt voor de kantoorautomatisering wel overgestapt op een beter programma dat aan de eisen van nu voldoet. De heer <u>Roorda</u> zegt dat zijn vraag ging over informatieveiligheid: de Burap meldt achterstanden met het op orde krijgen daarvan. Wat is de impact? Portefeuillehouder <u>Van Steensel</u> antwoordt dat de geconstateerde verbeterpunten inmiddels zijn gerealiseerd. De portefeuillehouder zal de commissie de volgende vergadering nader informeren. Toezegging. De heer <u>Stenfert Kroese</u> verontschuldigt zich voor zijn late komst maar hij was uitgegaan van de starttijd van 15.30 uur. Het mailtje daarover was aan zijn aandacht ontsnapt. De PvdD kaart de systematiek aan dat een surplus steeds wordt aangewend om de schulden terug te dringen. De fractie vindt het wezenlijk dat Rijnland het werkgebied netjes achterlaat voor de toekomstige generaties en hij verwijst naar de in de Burap aangegeven achterstanden waar het schoon water betreft. Gezien de huidige rentestand, roept de PvdD het college op om deze prioriteit nog eens nader te bezien en het overblijvende geld niet te benutten voor de reductie van de schulden maar in maatregelen om de achterstanden op het terrein van schoon water weg te werken. Er is geen sprake van een (verdeling van) financieel overschot in deze Burap, aldus portefeuillehouder <u>Kastelein</u>. Besluit 2 is een procesbesluit. Er is afgesproken dat meeropbrengsten worden aangewend voor schuldreductie en om deze afspraak zichtbaarder te maken komt er één bestemmingsreserve schuldreductie. Vanuit de voorliggende Burap wordt er hierin overigens geen geld gestort en dat wordt ook niet voorgesteld: deze kost geld. Er is een extra bijdrage van € 1,6 miljoen voorzien in de begrotingswijziging. Omdat in de volgende jaren minder geld hoeft te worden besteed, is deze aanpassing mogelijk. De voorzitter concludeert dat de najaarsburap als hamerstuk kan worden geagendeerd voor de VV, voor het onderdeel BOD.	
6.b	MJP 2020-2023 en programmabegroting 2020 De heer <u>Stenfert Kroese</u> benadrukt het standpunt van de PvdD: de fractie is geen voorstander van de afspraak inzake de schuldreductie en wil meer investeren in het schoon water en de transitie/circulaire economie. De heer <u>Roorda</u> kan zich grotendeels vinden in de PB. De realisatie zal uitwijzen hoe realistisch deze PB is. Vraag: wie is de lezersdoelgroep? De fractie heeft voorts behoefte aan uitleg bij het tekstuele karakter van het document en de aansluiting op het begripsvermogen van de lezer. Het stuk bevat veel ambtelijke taal en afkortingen. Burgers zullen ook vraagtekens hebben bij gebezigde terminologie waardoor de afstand tot de burger echt niet wordt verkleind. De heer <u>Stolk</u> vindt de verbinding in de tekst met het coalitieakkoord zeer verhelderend. Het is ook goed dat de belangrijkste resultaten per programma zijn benoemd. Deze zouden een goede leidraad voor de buraps kunnen zijn (kleurtje en tekstuele toelichting op eventuele afwijking). Als groot strategisch risico wordt de vertraagde vertaling van visie en ambities naar uitvoeringsplannen genoemd. Gezien de discussie over de overload aan werkzaamheden/ambities, vindt hij dat de VV zich dient te beraden hoe daarmee om te gaan. De fractie kijkt met belangstelling uit naar de uitkomsten van het onderzoek. Er moet gesproken worden over haalbaarheid en andere oplossingsrichtingen. Hij vindt de constatering: ‘de organisatie kan het niet aan, dus we doen het niet’ te kort door de bocht. Rijnland heeft als overheidsorgaan maatschappelijke taken en het waterschap moet die waarmaken. Als een personeelstekort dit verhindert, zal moeten worden teruggevallen op inhuur, uitbesteding dan wel afspraken met andere overheidsorganisaties om te kijken hoe men gezamenlijk de maatschappelijke verantwoordelijkheid kan waarmaken. Dus neem in het onderzoek ook oplossingsrichtingen op waarover de VV zich kan uitspreken en denk vooral ook ‘buiten gebaande paden’. De PvdA pleit er niet a priori voor om alle gaten met inhuur te dichten, maar een ban is ook niet aan de orde. Kortom: wat is de beste manier om de opdracht van het waterschap te realiseren binnen de gestelde financiële kaders.	

VERSLAG	ACTIE
Hij is benieuwd naar de visie van het college over de spanning tussen ambities en realisatiegehalte. Het valt immers nu al te verwachten dat in de toekomst weer de nodige bestuursrapportages zullen uitkomen waarvan 50% met een rode aanduiding. De heer <u>Van Geest</u> signaleert dat er in Nederland een mate van bestuurlijke onrust bestaat. De meningen lopen ver uiteen en maatschappelijke steun is ook niet gegarandeerd. Op het Malieveld staan regelmatig ‘Nederlandse gele hesjes’ en de AWP wijst op het belang om als waterschap zijn positie hierin niet te veronachtzamen. Hij doelt hierbij op het vergeefse pleidooi van de AWP voor een matiging van tarieven. Er worden allerlei oplossingen bedacht om oude schulden af te lossen, maar de onderhuidse onvrede is te groot. Hij vindt dat de VV zich dient te beraden wat daaraan kan worden gedaan. Men wordt niet alleen geconfronteerd met hogere tarieven van waterschappen, maar ook met een stijging van belastingen, ziektekosten, gemeentelijke lasten e.d. Er is een almaar stijgende lastendruk voor inwoners en die bevordert de potentiële onvrede, waar de AWP beducht voor is omdat als die er eenmaal is, zelfs de beste argumenten niet meer afdoende zijn. Wat is de visie van het college? De AWP kan zich in hoofdlijnen vinden in de PB. Er lijkt voldoende ruimte om de tarieven daarop aan te passen. De heer <u>Stolk</u> vraagt of de AWP de onvrede over de maatschappelijke tarieven wil vervangen door onvrede over schoon water, een slechte afvalzuivering of de gevolgen van achterstallig onderhoud aan dijken. De heer <u>Van Geest</u> wijst erop dat er nog steeds sprake is van onderbesteding: hij oppert dan ook dat probleem als eerste aan te pakken maar de AWP is ervan overtuigd dat er voldoende mogelijkheden zijn om qua tarieven een geste te maken richting inwoners. Mevrouw <u>Stoop</u> is zeer content over de heldere verwoording van de meerjarenprognoses waardoor het doorgronden van de financiële cijfers werd vergemakkelijkt. Ze is content met de ambities al zullen die leiden tot een lastenstijging. Zij deelt de mening van de PvdA dat het goed is deze ambities uit te voeren. Het uitstellen van investeringen vermindert het rendement daarvan. Zij memoreert haar oproep voor een blauwe omgevingsvisie zodat de diverse ambities die nu verspreid zijn over diverse stukken, integraal worden weergegeven en uitgevoerd. De heer <u>Schols</u> is tegen de voorgestelde tariefstijgingen en de fractie deelt de visie van de AWP. De fractie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de kostenstijging deels een gevolg is van diverse ambities die D&H wil invullen. De fractie weet nog niet of het voorstel kan worden gesteund. Mevrouw <u>Dewkalie</u> is zeer te spreken over het heldere en inzichtelijke stuk. De fractie deelt de visie van de PvdA inzake de maatschappelijke verantwoordelijkheid van Rijnland. De fractie ondersteunt de doelen terzake van het waterbewustzijn, maar mist de inbreng van de inwoners. De fractie zou ‘citizen science’ (burgerwetenschap) voorop willen stellen en uitgewerkt willen zien voor 2020. Ook de heer <u>Hermans</u> is complimenteuz over het heldere en goed geschreven stuk, dat het uitvloeisel is van het coalitieakkoord. De VVD ondersteunt de ingeslagen koers dan ook van harte. De fractie is het niet eens met stemmen vanuit de oppositie dat Rijnland meer moet doen tegen lagere kosten. Immers: hoe zou dat moeten? Rijnland bestuurt een waterschap en niet heel Nederland, dus de VVD wil zich daartoe graag beperken: ‘als Rijnland stenen stapelt, is dat ten behoeve van de veiligheid van het water en niet voor andere zaken’. De heer <u>Schols</u> vraagt de VVD hoe dit alles in de voorgaande VV gedaan werd op basis van een tariefstijging van 2-2-2-3? De heer <u>Hermans</u> wijst erop dat het stuk is gebaseerd op gedeelde ambities en politieke realiteit. Daarover zijn afspraken gemaakt en het is nu eenmaal zo, dat er sprake is van kostenstijgingen. Pagina 42 van 82: hier wordt een investeringsaanpak vermeld ad € 440 miljoen (verdeeld over 4 tranches) met een disclaimer. De formulering kan overkomen als een ‘verdeelmodel’. Vraag: is het een begroting en weet Rijnland wat men gaat doen tegen welke kosten, of is het veeleer een verdeelmodel en zo ja, welke taken worden dan wel/niet opgepakt. De VVD verwijst naar pagina 41: de fractie is zeer tevreden met de gemiddelde stijging van 2,1%: de enige stijging zit in de procesindustrie. De fractie hoopt dat de schuldenpositie na deze termijn daadwerkelijk zal dalen en dat deze niet verder zal stijgen. Dus de fractie pleit ervoor om middelen die nu niet kunnen worden aangewend, in kas te houden om uit te geven in een lagere conjunctuur (die in 2020 wordt verwacht). De heer <u>Démoed</u> is eveneens tevreden met de voorliggende stukken en de uitwerking van het coalitieakkoord. Het CDA erkent de maatschappelijke verantwoordelijkheid van Rijnland maar de overheid dient ook de eigen beperkingen te kennen. Hij zou graag eens debatteren over de bredere verantwoordelijkheden. Als Rijnland zich opwerpt als partner in zaken, dient men die geclaimde plek	

VERSLAG	ACTIE
ook waar te maken om te voorkomen dat het waterschap voor schut staat. De heer <u>Stolk</u> vindt dat het gegeven dat de organisatie de ambities niet aankan, niet automatisch betekent dat deze moeten worden bijgesteld als Rijnland vindt dat het op basis van de maatschappelijke verantwoordelijkheid, reële ambities betreft zoals die zijn vastgelegd in het coalitieakkoord. Dus roept hij het college op om naar onconventionele mogelijkheden te zoeken (binnen de gestelde financiële kaders) om deze te realiseren (dus niet alleen door het aannemen van nieuw personeel). De heer <u>Démoed</u> staat achter de in het coalitieakkoord vormgegeven maatschappelijke verantwoordelijkheid maar neemt afstand van de manier waarop de tariefstijging nu wordt besproken. Hij roept op tot interne terughoudendheid ten aanzien van het opstellen van nog meer documenten ('van documenten is nog nooit iemand gelukkig geworden, ze belanden meestal in een la en er gebeurt meestal niks mee'). Dus maak gebruik van wat er al beschikbaar is. De fractie staat pal achter de afgesproken verantwoordelijkheden. De fractie maakt zich meer zorgen over de schuldenpositie en de reductie daarvan dan over de waterschapslasten. Het CDA zou liever de tarieven iets laten stijgen om daarmee de schulden te reduceren. Een gebaar aan mensen waarmee de komende generaties worden opgezaaid met hogere lasten, heeft niet zijn voorkeur. De heer <u>Schols</u> verwijst naar de uitspraken van het CDA waarin wordt gewaarschuwd voor een overdaad aan visies en taken. In de Waterschapswet en Waterwet zijn de taken van het waterschap helder geformuleerd en daarin zijn energieopwekking, bodemdaling en grondwaterstand niet benoemd. De heer <u>Démoed</u> verschilt hierover van mening met 50PLUS. Het CDA vindt het sleutelen aan tarieven een lapmiddel en stelt dat een veel fundamentele aanpak de voorkeur verdient (reductie schuldenpositie). Er is geen ruimte voor de matiging van tarieven. De heer <u>Schols</u> wijst erop, dat het waterschap niet failliet kan gaan, dus 'wat is er met die schuldenpositie'? De heer <u>Démoed</u> wil de discussie op een ander moment vervolgen. De heer <u>De Vries</u> memoreert de intentie tijdens de coalitiebesprekingen om het collegeprogramma terug te zien in de PB en daarin is men goed geslaagd, ook nog eens in prima bewoordingen. In punt 1.1. van de besluitnota (<i>'1.1 Het voorgenomen beleid is voor een deel nog niet vertaald in concrete maatregelen De vierjaars-investeringsprognose van ruim € 440 miljoen bestaat voor een derde deel uit 'toekomstig werk', waarvan de ramingen veelal nog niet zijn uitgewerkt naar afzonderlijke projecten en waarvoor het bestuur nog geen krediet heeft verstrekt. Komende jaren werken we die uit'</i>) wordt de extra spanning verwoord en ligt ook de uitdaging voor de komende periode. Het ontstaan van deze ruimte is een bewuste keuze geweest zodat er op basis van actualiteiten gediscussieerd zou kunnen worden. Hij is zeer tevreden met de formulering op pagina 41 en 42 waarop de situatie helder wordt geschetst. Door de procesindustrie - in het kader van zuivering - moet behoorlijk wat worden betaald. Dat was tijdens de coalitiebesprekingen al bekend. Hij benadrukt dat ook de agrarische sector te maken krijgt met een veelheid en stapeling aan heffingen. Vandaar dat de fractie van A&B het college oproept om de opgelegde rekeningen te voorzien van een duidelijke uitleg waardoor het begrip zal toenemen. Het college moet duidelijk maken waarom bepaalde keuze worden gemaakt en middelen nodig zijn. Ook zijn fractie pleit voor onconventionele oplossingen teneinde dit programma te kunnen uitvoeren en erkent dat ook de eigen fractie hierin een rol heeft te spelen, niet alleen het college. Tijdens de coalitiebesprekingen kwamen thema's als stikstof en PFAS amper aan bod, in tegenstelling tot klimaat, energie, assets, personeel en automatisering. A&B beseft dat er een zeer ambitieus programma voorligt maar tevens dat dit noodzakelijk is ook om ontsparingen richting toekomst te voorkomen. De fractie steunt de PB en het MJP dan ook van harte. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> is blij met de complimenten hoewel de teksten voor de gemiddelde inwoner mogelijk toch nog zouden kunnen worden aangepast ten behoeve van de leesbaarheid. Hij zegt toe hierop te zullen blijven letten. Vanuit de formatie werd gevraagd om een ambitieus programma en dat is dan ook verwoord. Het college pakt de noodzakelijk geachte taken op, primair gericht op de kerntaken en de achterstanden. Er is extra geïnvesteerd in personeel ten behoeve van de zuiveringen. Daarnaast worden ook maatschappelijke uitdagingen aangepakt. De discussies over PFAS en stikstof zijn voor Rijnland zeer relevant voor de taken en het dagelijkse werk. Het college is ervan overtuigd dat de afgesproken ambities gezamenlijk kunnen worden gerealiseerd en is blij met het aanbod van de PvdA om daarbij ook de eigen kaders flexibel in te zetten om eventuele hindernissen te nemen. Rijnland ervaart de nodige belemmeringen waar het baggeren betreft, maar doet alles om dit dossier toch weer vlot te trekken. Samenhang tussen schuldreductie, beheersbaarheid tarieven en kerntaken/	

VERSLAG	ACTIE
maatschappelijke verantwoordelijkheid: de portefeuillehouder vindt dat er weloverwogen keuzes zijn gemaakt, ook in de bestuursagenda. De blauwe omgevingsvisie: in 2020 wordt dit onderwerp meegenomen in de visie op de klimaatadaptatie en ook in het WBP6 wordt hieraan de nodige aandacht besteed: 'het blauwe staat nadrukkelijk voorop voor Rijnland'. Financiële indicatoren: in reactie op de kanttekeningen van de A&B-fractie wordt nadrukkelijk bekeken hoe het beleid kan worden uitgelegd. Schuldreductie: de aparte reserve maakt alles voor de VV inzichtelijker. Nu er in 2019 helaas minder kon worden geïnvesteerd, zijn er ook minder leningen aangegaan. Ultimo 2018 was een schuldenlast per ultimo 2019 verwacht van € 625 miljoen. De prognose is nu bijgesteld tot € 581 miljoen. In reactie op de kanttekeningen van de VVD benadrukt de portefeuillehouder dat er wel degelijk geïnvesteerd wordt aan de hand van projectvoorstellen en ramingen zodat inzichtelijk wordt wat er met de middelen wordt gedaan. € 440 miljoen: het verdeelstaatje geeft met name inzicht in de prioriteiten en de projecten. Tien highlights van het college: deze zijn nu vertaald in geld, maar het zou goed zijn deze ook in beslispunten te verwerken. De portefeuillehouder wil dit binnen het college aankaarten. De heer <u>Stolk</u> zegt dat hij niet heeft gevraagd om aparte beslispunten. De portefeuillehouder heeft deze boodschap meegekregen uit de vorige commissie die deze highlights willen benoemen als inhoudelijk punt (en richtsnoer). De heer <u>Stolk</u> begrijpt de redenering omdat het immers de tien belangrijkste punten uit het coalitieakkoord betreft die de PvdA steunt. Maar zijn vraag betrof de benoemde resultaten per programma die hij graag zou willen benutten als richtsnoer voor de Burap. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> zal de kanttekeningen van de PvdA in het college te bespreken (inhoudelijk beslispunt bij MJP) en is het ook eens met de oproep voor meetbare resultaten per programma omdat die als kapstok voor de buraps dienen. De portefeuillehouder heeft begrip voor de andere accenten van de PvdD wat betreft de schuldreductie. <i>Tweede termijn</i> De heer Stenfert Kroese verwijst naar pagina 41 en 42: het is opvallend dat de een- en meerpersoonshuishoudens worden geconfronteerd met een stijging van 10% evenals de procesindustrie. Maar de tarieven voor de groothandel dalen met 0,6% in deze vier jaar, voor het kleinbedrijf geldt een stijging met 0,6% en voor de agrariërs is de stijging slechts 4%. Hij vindt dit zeer onevenwichtig: waarom moeten de burgers het leeuwendeel betalen afgezet tegen de mate van vervuiling? De heer <u>Roorda</u> wijst erop dat zijn fractie door de VVD niet moet worden vereenzelvigd met de oppositie. ChristenUnie-SGP kan zich zoals bekend goed vinden in de evenwichtige PB. Het is fijn dat de teksten in het vervolg wederom kritisch zullen worden getoetst op leesbaarheid. Mevrouw <u>Stoop</u> verwijst naar 1.3 'Externe risico's: klimaat, stroomstoring, hacks. In verband met externe risico's als stroomstoringen, hacks, hoosbuien, leidingbreuken, droogte, ongewenste stoffen in oppervlaktewater en uitval van ICT-systemen begroot Rijnland circa € 1,0 miljoen /jaar voor calamiteitenoefeningen en herstelwerkzaamheden'. Is dit bedrag wel afdoende waarbij Natuurterreinen verwijst naar schade ontstaan doordat werkzaamheden in relatie tot PFAS moeten worden stilgelegd: wie is dan juridisch verantwoordelijk voor die schade? Op veel deelgebieden ontwikkelt Rijnland visies en uitgangspunten, maar zij pleit ervoor om alles te bundelen in één stuk (blauwe omgevingsvisie). Burgers moeten niet op zoek moeten om de visie van Rijnland te kunnen achterhalen. Een integrale aanpak is van groot belang en er moet één bron komen waarin alle leidende principes van Rijnland zijn verwoord. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> wijst erop dat de door de PvdD aangehaalde stijging samenhangt met het nieuwe stelsel. Het huidige stelsel leidt tot deze tarieven. Het college zit op dezelfde lijn als mevrouw Stoop: WBP6 moet een integraal stuk worden en sluit zo hopelijk aan bij haar verwachtingen. De <u>dijkgraaf</u> zegt dat de kosten voor calamiteiten waar mogelijk op anderen zullen worden verhaald, maar Rijnland staat helaas ook aan de lat in geval van calamiteiten (zoals droogte of een instabiele dijk) en de eigen assets betreft. Mevrouw <u>Stoop</u> verduidelijkt haar vraag: is deze € 1 miljoen wel genoeg in het geval Rijnland juridisch verantwoordelijk is bij PFAS-schade? De <u>dijkgraaf</u> gaat er vooralsnog vanuit, dat dit bedrag genoeg zal zijn. Mochten de kosten de pan uit rijzen, dan zal de VV tijdig worden geïnformeerd, hoewel de dijkgraaf er (met een knipoog) aan	

	VERSLAG	ACTIE
	toevoegt dat hij bij calamiteiten formeel ongelimiteerd bevoegd is om middelen te besteden. De voorzitter constateert dat beide stukken als besprekingspunt zullen worden geagendeerd voor de VV.	
6.c	Afwegingskader schuldpositie en financiële gezondheid De heer <u>Schols</u> heeft een vraag over bijlage 1: Afwegingskader in het coalitieakkoord 2019-2023. Daar staat onder de indicator ‘maatschappelijk rendement’ bij coalitieakkoord ‘gunstiger’. Waarom staat dit hier, terwijl de belastingbetaler/ingezetene ‘een lege portemonnee heeft’. Mevrouw <u>Stoop</u> kan ermee leven als de schuldenlast daalt onder de 300%, maar volgens haar betekent dit dat deze marge ook weer kan worden benut mocht daartoe aanleiding zijn. Heeft Rijnland aandelen bij de Waterschapsbank en zo ja, voor welk bedrag? Maatschappelijk rendement komt minimaal aan de orde in dit stuk. Wordt dit nog wel als criterium meegenomen? De vier criteria van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) gaan nadrukkelijk over water zijn goed kwantificeerbaar en daarnaast heeft de NOVI nog 17 andere goed te definiëren criteria. Waarom worden deze vier niet expliciet benoemd? Mevrouw <u>Dewkalie</u> is tevreden met dit afwegingskader en de vijf indicatoren. Ook zij wil weten hoe het maatschappelijk rendement wordt geoperationaliseerd. Zij vindt een koppeling aan de nationale omgevingsvisie bij de toetsing van voorstellen een goede gedachte, maar vraagt hoe men dit voor zich ziet, gezien de samenhang tussen de vijf indicatoren (waarvan een aantal op rood mag staan). Elders staat weer dat dit afwegingskader amper zal worden gebruikt. Wordt het gebruikt bij elk voorstel en hoe vaak en op welke plek komt het terug? Zij is het eens met Natuurterreinen en acht een duidelijkere verwoording op zijn plaats. Met betrekking tot het criterium van het maatschappelijk rendement, stelt de heer <u>Démoed</u> dat er per situatie een kwalitatieve weging dient te worden gemaakt. Vandaar ook de benaming ‘afwegingskader’ en vandaar dat het CDA bijzonder tevreden is met de voorgestelde werkwijze. De VV kan bovendien bij elke toepassing van dit document de kwalitatieve weging beoordelen. De heer <u>De Vries</u> vindt het creatief dat er met het criterium maatschappelijk rendement is aangesloten bij de omgevingsvisie. Tijdens de coalitiebespreking is aangegeven dat dit minder harde criterium thuishoorde in het afwegingskader, naast de harde indicatoren. De heer <u>Hermans</u> wijst 50PLUS op de zeer duidelijke uitleg in paragraaf 2.4. over het verschil tussen lastendrukstijging en tariefstijging. De VVD is blij dat het beleid rond het toepassen van het maatschappelijk rendement enigszins geconcretiseerd wordt en de fractie zal dit elke keer meewegen in de discussie. De heer <u>Stolk</u> stemt van harte in met het stuk en verheugt zich op de inhoudelijke discussie over de weging van de maatschappelijke indicatoren en de opvattingen over de maatschappelijke verantwoordelijkheid. De heer <u>Roorda</u> worstelt enigszins met het voorstel. Er wordt voorgesteld om het afwegingskader te gaan gebruiken als een toetskader van de VV voor kredietvoorstellen. De coalitie wil zich aan dit afwegingskader binden maar de fractie CU/SGP stelt dat dit uitgangspunt opgeld doet tijdens de zittingsperiode van de coalitie. Via deze constructie worden partijen die niet gebonden zijn aan het coalitieakkoord in een bepaald regiem gedrukt, namelijk dat dit de afweging wordt waaraan kredietvoorstellen worden getoetst. Maar het is een democratisch beginsel dat partijen niet gebonden zijn aan welk afwegingskader dan ook, maar vrij zijn om zelf hun afwegingen te maken. De heer <u>Stenfort Kroese</u> benadrukt dat de Partij voor de Dieren van mening is dat onder maatschappelijk rendement ook nadrukkelijk behoud/verbetering van de biotoop voor dieren en planten moet vallen. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> zegt dat in de coalitie is afgesproken om dit onderwerp snel in de VV te behandelen zodat bij lastige voorstellen, kan worden teruggrepen op een kader. De VV kan uiteraard eigen afwegingen maken, maar er is wel overeengekomen in de coalitie om dit kader te gebruiken ook om de samenhang tussen de diverse lastige onderwerpen te kunnen bespreken. De invulling van de vijf elementen uit het akkoord zijn gelijkmatig verdeeld. Sommige zijn specifiek, andere wat ‘losser’ hetgeen de discussie kan vergemakkelijken, bijvoorbeeld over maatschappelijk rendement. Een lege portemonnee is natuurlijk geenszins de bedoeling. Het is plezierig dat sommige fracties de aansluiting bij de nationale omgevingsvisie waarderen als een creatieve vondst. Temeer omdat de nationale omgevingsvisie erkent dat waterelementen van belang zijn. Het college veronderstelt dat deze vier elementen voldoende kader aangeven terwijl er tevens ruimte blijft voor debat en speelruimte voor de VV. Naar aanleiding van de visie van de PvdD dat de toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied niet kan plaatsvinden als de planten en dieren hierin onvoldoende plek krijgen, verwijst	

VERSLAG	ACTIE
de portefeuillehouder naar de elementen van het NOVI. Het is de heer <u>Roorda</u> nog niet duidelijk in hoeverre het AB zich bindt aan dit afwegingskader op het moment dat dit is vastgesteld. Daartegen zou de ChristenUnie-SGP principieel bezwaar maken. Hij begrijpt heel goed dat het college voor zichzelf behoefte heeft aan een toetsingskader en dat de coalitiepartijen dit als vertrekpunt benutten om tot een gemeenschappelijk standpunt te komen, maar dat een AB gehouden zou zijn om dit afwegingskader toe te passen, is voor de heer Roorda een brug te ver. De heer <u>Démoed</u> ziet het afwegingskader als instrument om een afweging inzichtelijk te maken. Dat kan betekenen dat coalitiefracties uiteindelijk tot een andere conclusie komen bij die weging. Het afwegingskader timmert alles zeker niet dicht. De mening van het CDA staat eigenlijk haaks op die van de heer Roorda. De <u>dijkgraaf</u> veronderstelt dat de vraag van de ChristenUnie-SGP meer juridisch van aard is: men wil weten in hoeverre het afwegingskader bindend is voor AB-leden. De dijkgraaf stelt, dat dit hooguit 'zelfbindend is': een opdracht aan het college om stukken conform voor te leggen waarna het AB in alle vrijheid kan besluiten. De VV houdt altijd de ruimte om in het geval van zelfbindende-regels anders te besluiten en van eigen regels af te wijken. Daarnaast bestaan er uiteraard reglementen/verordeningen die aan derden worden opgelegd en waarvan niet zomaar kan worden afgeweken (waaraan Rijnland feitelijk is gebonden). De heer <u>Roorda</u> stelt dat dit afwegingskader een aantal gemaakte keuzes bevat die gemaakt zijn met betrekking tot de criteria (termijn van zeven jaar waarin schuld maximaal 300% mag zijn, bijvoorbeeld). Stel dat over twee jaar de rentestand hoger is dan nu en dat dit criterium moet worden herzien. Wat als de coalitie op dat moment richting AB verwijst naar het vastgestelde afwegingskader. Hij voelt zich niet helemaal senang om met een dergelijk afwegingskader in te stemmen. Hij wijst op het belang dat elke partij om eigen afwegingen kan maken inzake voorgelegde besluiten. De heer <u>Kastelein</u> geeft aan dat wordt voorgesteld om bij de beoordeling van kredietvoorstellen het afwegingskader te hanteren. Maar nergens staat dat men daaraan is gebonden: de VV behoudt alle vrijheid. Men legt zich slechts vast op een gedragsregel. De heer <u>Roorda</u> benadrukt dat zijn punt niet zozeer van inhoudelijke aard is (hij heeft helemaal niet zo veel problemen met het afwegingskader) maar meer van principiële aard: moet een bestuur dat bestaat uit politieke partijen zich vastleggen op een afwegingskader? Het staat immers elke partij vrij om vanuit zijn eigen politieke achtergrond een eigen afweging te maken. Dat is de vraag, onafhankelijk van de vraag of een college een afwegingskader hanteert om kredietvoorstellen voor te leggen. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> wijst erop dat een vorige VV van mening was dat er een kader moest worden vastgesteld voor schulden zodat D&H gebonden kon worden aan een afwegingskader van maximaal 300% schuld. Kortom: 'het is van alle tijden'. Mevrouw <u>Stoop</u> wijst erop dat naast de vier prioriteiten in de NOVI waarnaar wordt verwezen, de NOVI ook nog 21 nationale belangen onderscheidt die aanzienlijk helderder zijn (zo wordt ook biodiversiteit genoemd). Zij vindt die veel werkbaarder dan de vier topprioriteiten die uit de NOVI worden geciteerd. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> zegt toe uit te laten zoeken hoeveel aandelen Rijnland heeft van de Nederlandse Waterschapsbank. Deze informatie wordt toegestuurd. Toezegging (achterhaald zie agendapunt 7 van dit verslag). Het college is het niet eens met mevrouw Stoop: het vindt dat de vier criteria voldoende houvast bieden voor een goede discussie over de vraag of iets al dan niet maatschappelijk rendement oplevert. Beter dan 21 uitgewerkte punten. De heer <u>Roorda</u> merkt tot slot op, het voorbehoud te maken om tegen het voorstel te stemmen. Hij heeft zelf geen nadere behoefte aan verdere discussie in de VV. De <u>voorzitter</u> constateert daarop het stuk als hamerstuk zal worden geagendeerd met de mogelijkheid van een stemverklaring.	
6.d Herziening legesverordening Rijnland De heer <u>Schols</u> neemt het stuk voor kennisgeving aan en stemt ermee in. De <u>voorzitter</u> constateert dat het college geen behoefte heeft aan een reactie en concludeert hierop dat het stuk als hamerstuk kan worden geagendeerd voor de VV.	
6.e Belastingverordeningen 2020 De heer <u>Roorda</u> geeft aan dat in het model van de Unie van Waterschappen stelselmatig wordt gesproken over 'waterschap'. In theorie bestaat de mogelijkheid dat een ander waterschap in het	

	VERSLAG	ACTIE
	werkgebied van Rijnland beschikt over onroerende zaken. Is het op basis van artikel 14 (vrijstellingsbepaling) dan niet mogelijk dat een dergelijk waterschap aanspraak kan maken op die vrijstelling, nu niet nader is bepaald om welk waterschap het gaat? Nu de portefeuillehouder noch de ambtenaren ter plekke antwoorden kunnen geven, zegt de <u>voorzitter</u> toe dat deze vraag voorafgaande aan de VV schriftelijk zal worden beantwoord (toezegging) en concludeert tevens dat het stuk als hamerstuk voor die vergadering kan worden geagendeerd.	
6.f	Kredietaanvraag Office 365 met samenwerkingsomgeving De heer <u>Roorda</u> wil weten waarom deze uitgave als investering wordt aangemerkt en niet gewoon vanuit de exploitatie wordt bekostigd. De heer <u>Schols</u> wil weten waar de servers waarin de cloud met gegevens van Rijnland is opgeslagen zich bevinden. De heer <u>Stenfert Kroese</u> wijst erop dat in het systeem de nodige privacygevoelige gegevens zullen worden opgeslagen. Met het oog op de AVG is het essentieel waar deze cloud zich bevindt: is dat buiten Nederland, dan vindt hij dit problematisch. Hij benadrukt dat de VS andere regels hanteert dan de AVG. Dat kan in strijd zijn met de verplichtingen van Rijnland jegens zijn ingezetenen. Gebruikers kunnen in de praktijk niet onder de koppeling van Microsoft 365 met hun cloud uit, maar Rijnland dient alle data wel gecodeerd op te slaan, ongeacht het land waar deze worden opgeslagen. Hij adviseert tevens om een auditsysteem op te zetten zodat de afspraken tussen Rijnland en Microsoft goed kunnen worden gemonitord. Voorts dient Rijnland dataportabiliteit in te zetten, zodat Rijnland altijd systeemafhankelijk blijft en gegevens desgewenst meteen kan verplaatsen. Het is daarnaast noodzakelijk dat Microsoft altijd de meest recente stabiele systeemversie gebruikt. Dat Microsoft wereldwijd de grootste aanbieder van clouddiensten is, heeft zowel voor- als nadelen, meent de heer <u>Van Geest</u>. Microsoft zal met het adagium ‘noblesse oblige’ zaken zeker optimaal regelen, maar individuele klanten hebben amper mogelijkheden om de modelovereenkomst aan te passen. De beide contractpartners zijn wat dit betreft geenszins gelijkwaardig. Begrijpelijk ten behoeve van de continuïteit van de geleverde diensten. De computers staan verspreid over de hele wereld: niet op één fysieke locatie. De AWP is groot pleitbezorger van gebruikmaking van de cloud vanwege de verbeterde stabiliteit. De heer <u>Schols</u> kan zich voorstellen dat partijen voorstander zijn van de cloud, maar de AVG speelt voor hem wel degelijk mee. 50PLUS zal het voorstel niet afwijzen, maar vindt een waarschuwing wel op zijn plaats. De AWP signaleert een zekere afkeer van 50PLUS met het oog op privacy, maar Microsoft heeft zijn dienstverlening aangepast aan de Nederlandse wetgeving, aldus de heer <u>Van Geest</u>. De heer <u>Schols</u> geeft de AWP op basis van zijn jarenlange ervaring deels gelijk, maar bij Microsoft stonden de belangen van Bill Gates altijd voorop. Omdat het een kredietaanvraag van meer dan € 50.000 betreft, staat deze op de agenda, aldus portefeuillehouder <u>Van Steensel</u>. De servers staan verspreid over de wereld en naar haar beste weten liggen alle voorwaarden en beveiligingscondities voor het gebruik vast, maar zij heeft deze niet paraat. De <u>portefeuillehouder</u> zegt toe dat de technische vragen van de PvdD schriftelijk zullen worden beantwoord. Toezegging. Algemeen directeur <u>Van de Wiel</u> zegt dat Rijnland in de servicevoorwaarden heeft bedongen dat de servers in Europa moeten staan met name vanwege de AVG-bepalingen. De heer <u>Roorda</u> geeft aan dat zijn vraag niet is beantwoord. Immers: ook het salaris van de SAD wordt niet als een krediet beschouwd. Hij wil weten waarom het geen exploitatiepost is. Op verzoek van mevrouw Van Steensel zegt de <u>heer De Jong (ambtenaar)</u> dat Rijnland samenwerkt met Schieland en dat na vergelijking van beider nota's vaste activabeleid bewust is gekozen om deze als investering te bestempelen, zodat de post ook over vier-vijf jaar kan worden afgeschreven. De <u>voorzitter</u> concludeert dat het stuk als hamerstuk voor de VV kan worden geagendeerd.	
6.g	Toetreding Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier tot HVC als aandeelhouder B en tot de GR Slibverwerking De heer <u>Hermans</u> wil weten of het risico van Rijnland beperkt is tot € 95.000. In dat geval, gaat de VVD akkoord. De heer <u>Meijer</u> wijst erop dat HVC een grotere capaciteit krijgt dan benodigd. Zijn de financiële risico's daarvan meegenomen in de afwegingen?	

	VERSLAG	ACTIE
	Portefeuillehouder <u>Fierens</u> zegt dat het antwoord op beide vragen positief is. De overcapaciteit biedt flexibiliteitsvoordelen voor de waterschappen. Ook Waternet en Zuiderzeeland hebben belangstelling om toe te treden tot de GR Slibverwerking. AEB was indertijd voornemens om ook toe te treden maar na een aantal vergaderingen is hiervan afgezien. Het is evenwel mogelijk dat het aantal deelnemers aan de GR nog wordt uitgebreid met andere waterschappen. De heer <u>Van Geest</u> veronderstelt dat de portefeuillehouder de VV tijdig informeert over mogelijke gesprekken met andere gegadigden. Portefeuillehouder <u>Fierens</u> zegt dat zeer recentelijk zowel Waternet en waterschap Zuiderzeeland hebben laten weten mogelijk belangstelling te hebben om toe te treden, vandaar dat zij de commissie daarover meteen wilde informeren. De <u>voorzitter</u> bevestigt dat de VV uiteraard op de hoogte zal worden gehouden van de ontwikkelingen en constateert dat het onderwerp als hamerstuk voor de VV kan worden geagendeerd.	
6.h	Vervoltraject aanpassing belastingstelsel in Unieverband Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> schetst in het kort de voorgeschiedenis. De vorige VV van Rijnland zag geen noodzaak om het belastingstelsel fundamenteel te gaan aanpassen. Het toenmalige voorstel van de landelijke werkgroep werd van tafel gehaald en het onderwerp zou na de verkiezingen opnieuw aan de orde worden gesteld. Rijnland heeft zich op het standpunt gesteld, dat indien er echte problemen zouden worden aangetroffen in het systeem, deze met consensus zouden moeten worden opgelost om een nieuwe eindeloze ronde besprekingen te voorkomen. Omdat uiteindelijk het parlement beslist, is het noodzakelijk om de nadruk te leggen op urgente punten waarover consensus tussen de waterschappen mogelijk wordt geacht. De heer <u>Démoed</u> vindt dit een goed uitgangspunt en zinvol om onderwerpen waarover verdeeldheid bestaat buiten beschouwing te laten. Het CDA waardeert de inzet om dit ingewikkelde dossier op een goede wijze af te ronden. De fractie wil zich beperken tot hoofdlijnen waarover overeenstemming bestaat zodat ook naar de buitenwereld eensgezindheid wordt uitgestraald. De heer <u>Meijer</u> kan zich geheel aansluiten bij de oproep van het CDA. De heer <u>Hermans</u> bevestigt de complexiteit van de materie en vindt de poging om tot overeenstemming te komen dan ook dapper. Uit doorrekening van het voorgaande voorstel werd zichtbaar dat sommige categorieën plots meer moesten gaan betalen. Hij adviseert om in brief van de Unie van Waterschappen helder aan te geven wat de gevolgen zijn voor andere bestuurslagen/maatschappelijke organisaties om te voorkomen dat deze verheldering elders wordt gerealiseerd, waarmee weerstand in de Tweede Kamer zou kunnen worden opgeroepen. Voor de VVD is dit een randvoorwaarde. De fractie zou graag zicht hebben op de fasering en de onderliggende argumentatie. Als in december 2020 geen eensluidend standpunt beschikbaar is, zal het onderwerp bij de volgende kabinetsformatie in 2021 terugkomen zonder unanimititeit bij de waterschappen. Hij stelt voor om het tijdschema hierop nauwgezet af te stemmen. Mevrouw <u>Dewkalie</u> erkent de noodzaak van unanimititeit, maar vindt het onderwerp via een snelle 'BOB' dient te worden behandeld door de nieuw samengestelde VV. Het tussenrapport staat voor haar fractie centraal en zou graag weten hoe de overige fracties staan tegenover de beginselen dat de kostenveroorzaker/vervuiler/profijthebber dient te betalen. De Unie is op 1 november per brief (ondertekend door de landelijke partijen CDA/AWP/ChristenUnie-SGP, PvdA, PvdD, Water Natuurlijk en 50PLUS) verzocht om een klankbordgroep op unieniveau in te stellen. De VVD was niet in de gelegenheid om ook te ondertekenen. Is een kopie van deze brief bij Rijnland ontvangen (met verzoek deze door te sturen aan de VV) en wat is het standpunt van het college en de VV? De heer <u>Schols</u> zegt dat 50PLUS belangstelling heeft voor deze klankbordgroep, maar wijst erop dat portefeuillehouder Kastelein op 13 december met een bepaalde opdracht de vergadering van de Unie zal bijwonen. In het voorstel liggen onder 1.1. de belangrijkste punten voor Rijnland vast: <i>'De acute knelpunten zijn in het procesvoorstel opgenomen. Voor Rijnland zijn dat een gelijkmatische tariefontwikkeling, het oplossen van de weeffout in de watersysteemheffing en aanpassing van de zuiveringsheffingsformule.'</i> 50PLUS wil weten, welke punten Rijnland inhoudelijk op de vergadering van 13 december inbrengt met betrekking tot de zuiveringsheffingsformule. Wordt het woonruimteforfait of de andere methode gebruikt om vervuilingseenheden te berekenen? Mevrouw <u>Stoop</u> vindt het niet opportuun om de hele exercitie nog eens over te doen. Zij wil zich beperken tot het aanpakken van de knelpunten en kan zich vinden in het procedurevoorstel en de	

VERSLAG	ACTIE
instelling van een klankbordgroep op Unie-niveau. De heer <u>Van Geest</u> wenst de voorzitter van de Unie van Waterschappen veel sterkte toe, nu er zo nadrukkelijk politieke stuurmanskunst is vereist. Het is onvermijdelijk dat er prioriteiten moeten worden gesteld en afwegingen worden gemaakt. Voor de AWP moet het OESO-rapport het uitgangspunt zijn en de fractie veronderstelt dat dit breed wordt gedragen. In Unieverband zal een eensluidend standpunt moeten worden bepaald over de vraag of men het principe ‘de vervuiler betaalt’ in het belastingstelsel vast te leggen als uitgangspunt. Alle waterschappen zullen hun eigen belangen terughoudend moeten bepleiten en er zullen compromissen moeten worden gesloten om te voorkomen dat de minister de knopen doorhakt. De AWP-fractie steunt de voorzitter van de Unie van Waterschappen, wetende hoe complex dit dossier is, hetgeen niets afdoet aan de positie van portefeuillehouder Kastelein die als een van de 21 waterschappen de belangen van Rijnland op de 13de december zal benadrukken. De heer <u>Stolk</u> begrijpt niet waarom Rijnland dit zo belangrijke dossier overlaat aan ‘een club die het voor ons allemaal gaat verzinnen’. Het betreft een belastingstelsel waar het gaat over de grondslag voor de te heffen belastingontvangsten. Wat de PvdA betreft, is er geen enkel bezwaar om dit op 21 verschillende manieren te bepalen. Als alle waterschappen daarmee instemmen, is er toch ook consensus? ‘Dan wordt het spook van de minister erbij gehaald, maar waarom voelen wij ons gedwongen om tot één stelsel voor alle waterschappen te komen, terwijl Rijnland een heel andere omgeving heeft dan Drenthe en derhalve tot een heel andere manier van belastingheffing zou moeten kunnen komen?’ De heer <u>Van Geest</u> zegt dat niet alleen het gelijkheidsbeginsel geldt maar dat de waterschappen tevens tevergeefs hebben gepoogd om een commissie de afgelopen drie jaar te laten werken aan een eensluidend standpunt maar uiteindelijk lagen er 21 verschillende onverenigbare standpunten. De toenmalige voorzitter van de landelijke werkgroep heeft haar uiterste inzet betracht en verdient niets dan lof, maar deze exercitie heeft tot niets geleid. Nu ligt er een tweede poging. Als deze niet slaagt, gaat de minister bepalen. Er wordt nu ingezet op maximale invloed vanuit de waterschappen op het proces en derhalve wordt gezocht naar wat de waterschappen bindt en niet naar wat ze verdeelt. De heer <u>Stolk</u> wijst erop dat alle gemeenten toch ook een eigen OZB-tarief kunnen vaststellen en begrijpt niet waarom dit niet zou gelden voor 21 waterschappen. Op welke punten moet er consensus worden bereikt? Dat is niet duidelijk gemaakt in de stukken. Mevrouw <u>Dewkalie</u> wijst op het belang van de beeldvorming: niet alle commissieleden hebben hetzelfde informatieniveau, hetgeen zij wel belangrijk vindt. De heer <u>Stolk</u> sluit zich aan bij het betoog van mevrouw Dewkalie over de landelijke klankbordgroep. De heer <u>Roorda</u> steunt het procesvoorstel en wenst de afgevaardigden een behouden vaart. De heer <u>Stenfert Kroese</u> is het van harte eens met de oproep voor een klankbordgroep en wenst de voorzitter van de Unie van Waterschappen tevens alle sterkte en wijsheid toe om vooral een systeem te ontwikkelen waarmee ook wij blij zijn, waarbij hij ‘wij’ bewust niet nader inkleurt. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> is blij met de steun voor de aanpak. Het vorige proces heeft lang geduurd en veel energie gekost maar het voorstel werd toch afgewezen. Nu vaardigt elk waterschap iemand af naar de stuurgroep en de afgevaardigde (dus ook het betreffende collegelid) zal de uiteindelijke voorstellen ook daadwerkelijk steunen. Natuurlijk wordt gezocht naar draagvlak binnen de VV voor de voortgang maar er is wel haast geboden. Begin 2020 zal een voorstel op tafel moeten liggen waarover in de tweede helft van 2020 besluiten moeten worden genomen. Natuurlijk moeten de gevolgen voor de andere bestuursorganen helder zijn. Het berekenen van de zuiveringsformules acht de portefeuillehouder geen bestuurlijke kwestie: deze zijn opgesteld door experts aan de hand waarvan de bestuurders hun finale oordeel zullen geven. Het gaat dus niet om de technische duiding van de formule, maar over de vraag of er een goede formule kan worden bepaald. De heer <u>Schols</u> begrijpt dat het woonwaardeforfait dus buiten beschouwing blijft. Dat klopt: hierover bestaat verdeeldheid in Nederland en besloten is om dit punt te laten rusten, aldus portefeuillehouder <u>Kastelein</u> die vervolgens zijn dank betuigt voor de steun. Er is voldoende ruimte om de beschikbare bandbreedten in te vullen maar een wettelijke basis is vereist en uiteindelijk beslist het parlement over de ruimte die men de waterschappen gunt. De heer <u>Stolk</u> vraagt of de portefeuillehouder bedoelt, dat het proces moet leiden tot een voorstel voor de wettelijke grondslag. In dat geval, heeft hij begrip voor de oproep tot consensus. Mevrouw <u>Dewkalie</u> herhaalt haar vragen die nog niet zijn beantwoord. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> heeft alleen de brief van mevrouw Dewkalie ontvangen en mevrouw Van	

	VERSLAG	ACTIE
	de Wiel zegt dat ook zij alleen deze brief heeft ontvangen en heeft doorgezonden aan bestuurszaken. De formele brief heeft zij niet gekregen. Mevrouw <u>Dewkalie</u> zegt toe dat zij nog even nagaat of de brief daadwerkelijk is verstuurd. <i>Tweede termijn</i> Mevrouw <u>Dewkalie</u> zegt dat Water Natuurlijk niet instemt met het procesvoorstel en portefeuillehouder Kastelein een zienswijze wil geven om toch nog een klankbordgroep in te stellen. Er is geen steun voor een beeldvormende bespreking, maar zij wil het onderwerp wel als bespreekstuk laten agenderen voor de VV. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> beklemtoont dat het bestuur van de Unie gaat over het instellen van een klankbordgroep. Hij verwacht dat het bestuur over de door genoemde partijen ondertekende brief, een besluit zal nemen. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> begrijpt uit opmerkingen uit de zaal, dat dit besluit ligt bij de LV van de Unie. Mevrouw <u>Dewkalie</u> wil een motie indienen om ondersteuning te vragen voor de klankbordgroep. De heer <u>Stolk</u> veronderstelt dat de afgevaardigde van Rijnland dit kan bepleiten tijdens die LV. De <u>voorzitter</u> vraagt mevrouw Dewkalie of zij doelt op een motie in de VV van Rijnland of de vergadering van de Unie. Mevrouw <u>Dewkalie</u> wil een motie indienen tijdens de VV van Rijnland op 20 november. Mevrouw <u>Stoop</u> denkt dat een informatieve bijeenkomst in 2020 over de gang van zaken met betrekking tot het dossier niet zinvol zou zijn voor de nieuwe commissieleden. Mevrouw <u>Dewkalie</u> ziet dit als prima ondersteuning maar handhaaft haar voornemen voor de motie. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> ziet weinig heil in het bijpraten over het verleden. Hij wil zich richten op de zaken die nu voorliggen en zal de beschikbare informatie meteen delen en bespreken. Zodra het procesvoorstel is aangenomen, zullen bespreekstukken meteen voor bespreking naar de VV gaan. Mevrouw <u>Dewkalie</u> wil een zienswijze meegeven voor de LV van de Unie, dus zal zij een motie indienen in de VV en tevens benadrukt zij het belang van gelijke informatievoorziening en dat de nieuwe VV zich daar dan ook over kan uitspreken. De heer <u>De Vries</u> heeft begrepen dat alle fracties ermee instemmen om de boodschap van Rijnland inzake de klankbordgroep mee te geven met de afgevaardigde van Rijnland naar de LV van de Unie (portefeuillehouder Van Steensel/Kastelein). Hij acht een motie overbodig. Mevrouw <u>Dewkalie</u> zegt dat als dit standpunt unaniem gedeeld wordt door de fracties van Rijnland, zij zal afzien van de motie. Zij wil wel een harde toezegging van de portefeuillehouder. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> gaat ervan uit, dat het college zich voegt naar een besluit van de VV. De <u>voorzitter</u> vraagt, gehoord alle inbreng, of de leden ermee instemmen als dit stuk op de hamerstukkenlijst wordt geplaatst van de VV en dat WN de gelegenheid krijgt om daarbij een verklaring uit te spreken waarop de VV-leden dan instemmend kunnen reageren. Mevrouw <u>Dewkalie</u> zegt dat zij alleen instemt met behandeling als hamerstuk, als het besluit wordt gewijzigd. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> zal, indien de VV daartoe besluit, met het college bespreken of er een punt moet worden toegevoegd waarin wordt opgenomen dat in de ALV van de Unie in december het instellen van een klankbordgroep wordt bepleit. De heer <u>Schols</u> kondigt een motie aan over het woonwaardeforfait. Dat betekent dat het niet als hamerstuk kan worden behandeld. De <u>voorzitter</u> concludeert tot slot dat het stuk als bespreekstuk zal worden geagendeerd voor de VV. Mevrouw <u>Dewkalie</u> neemt aan dat haar voorstel wordt verwerkt en dat zij dus geen motie hoeft in te dienen. De <u>voorzitter</u> gaat ervan uit, dat haar wens wordt verwerkt. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> zegt zijn best hiervoor te zullen doen.	
6.i	Aanbesteding accountantsdiensten De heer <u>Roorda</u> vindt het verbazingwekkend dat wordt voorgesteld om zes bestuursleden te laten plaatsnemen in de beoordelingscommissie van negen personen van de drie deelnemende waterschappen. Waarom wil men zoveel bestuursleden in deze commissie? Waarom stelt men voor dat deze commissie knopen mag doorhakken als de AB's gezamenlijk geen consensus kunnen bereiken? Is het niet beter om	

	VERSLAG	ACTIE
	als AB's al aan de voorkant een gezamenlijk eensluidend besluit te nemen ten aanzien van de vraagkant (beschrijvende document) en vervolgens de aanbestedingsprocedure los te laten en over te laten aan deskundigen? Op pagina 30 staat waarschijnlijk een fout: in de formule voor de indexering zijn L10' en 'L1' hier omgedraaid. De heer <u>Stolk</u> vraagt hoe wordt omgegaan met de informatiebeveiliging en privacywetgeving. Het is goed dat er bestuurders in de beoordelingscommissie plaatshebben, want de accountant wordt aangesteld door de VV. Mevrouw <u>Dewkalie</u> wil aan het programma van eisen duurzaamheid en social return on investment toevoegen. Is dat mogelijk? Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> vindt het voor een evenwichtige beoordeling goed is als er een vertegenwoordiging van de VV, het DB en de ambtelijke organisatie plaatsneemt in de beoordelingscommissie. Het zou vreemd zijn om -als de bevoegdheid bij het bestuur ligt -alles aan de ambtelijke organisatie over te laten. De portefeuillehouder zegt dat Rijnland staand beleid kent inzake duurzaamheid en social return, maar weet niet hoe deze aspecten in dit verband zijn verwoord. Op verzoek van de heer Kastelein bevestigt de heer <u>Frans van Rijn</u> (ambtenaar dat de formule inderdaad moet worden aangepast door Delfland, die de aanbesteding coördineert. De privacybescherming komt op pagina 11 aan bod. Over de beveiliging zal hij Delfland raadplegen en vragen om toevoeging van een zinsnede daarover. Duurzaamheid/social return: dit is wel besproken maar naar zijn beste weten werd gesteld dat men niet wist wat een accountant daarmee aan zou moeten. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> zegt toe de nieuwe formule, de informatiebeveiliging en privacy in een nota van wijziging te zullen opnemen. Mevrouw <u>Dewkalie</u> erkent dat het niet gebruikelijk is om social return en duurzaamheid mee te nemen in dergelijke aanbestedingen. Veel gemeenten hechten hier er echter waarde aan met het oog op staand beleid. Rijnland zou een van deze voorbeelden kunnen overnemen. Ook bij marktverkenningen verdient het aanbeveling accountants hierop te bevragen. Portefeuillehouder <u>Kastelein</u> benadrukt dat het in de huidige markt al geen sinecure is om überhaupt een accountant te vinden. Hij is van harte bereid om duurzaamheid mee te wegen binnen de grenzen van wat mogelijk is, maar waarschuwt voor een overdosis aan eisen aan accountants om te voorkomen dat er straks geen accountant wordt gevonden. Mevrouw <u>Dewkalie</u> begrijpt de visie van de portefeuillehouder, maar herhaalt dat deze aspecten wel degelijk mee worden genomen, zij het in bescheiden mate. Zij vindt het van belang dat accountants zelf personeel in dienst hebben met beperkingen of dat men nadenkt over een duurzame aanpak van het project. Op landelijk niveau staan deze twee punten op de agenda van de accountants dus kan het geen kwaad om deze toe te voegen. Water Natuurlijk zal in de VV hierover een motie indienen. De <u>voorzitter</u> concludeert dat het stuk dus als besprekstuk zal worden geagendeerd voor de VV.	
6.j	Verordening rechtspositie bestuurs- en commissieleden De heer <u>Schols</u> verwijst naar de verordening 2019, artikel 3 lid a en b en stelt – in de geest des tijds - voor om het maximale bedrag te verhogen. Het volgen van een cursus bij de Bestuursacademie Nederland en de VNG Academie kost gemiddeld immers al snel € 1.500 en cursussen van € 300-400 worden gezien als bijscholingscursus. De heer <u>Hermans</u> vindt de vergoeding van € 115,96 voor het bijwonen van een vergadering die meerdere uren vergt niet riant en het verschil met de vergoeding voor de voorzitter (het drievoudige daarvan) vindt hij toch opmerkelijk. Op welke vergaderduur is deze vergoeding gebaseerd? Hij oppert om over te stappen op een vergoeding per uur als het vergaderingen van drie-vier uur betreft. De <u>dijkgraaf</u> zegt dat de commissieleden nu een aantal verordeningen tegelijkertijd behandelen. Het genoemde bedrag voor scholing is afgestemd op ervaringen uit het verleden maar het biedt wel de mogelijkheid om meer ter beschikking te stellen, al naar het oordeel van de dijkgraaf (gemandateerd aan de SAD). Tot dusverre is het bedrag nooit overschreden; dus is het uit praktische motieven ongewijzigd gebleven. Het spreekt vanzelf dat de SAD van deze richtsnoer naar bevind van zaken op goede gronden kan afwijken. De heer <u>Schols</u> vindt het een wat laag bedrag maar kan er mee leven. De <u>dijkgraaf</u> zegt dat deze vergoeding juist gezien de ervaringen als zodanig wordt voorgesteld en dat er tot zijn spijt, bovendien weinig gebruik van is gemaakt. De vergoeding € 115,96 per vergadering: het reguliere bedrag geldt voor de speciale commissies	

	VERSLAG	ACTIE
	waarvan twee commissies zijn uitgezonderd: commissie voor de bezwaarschriften en de rekenkamercommissie (laatste genoemde wordt nog apart behandeld). Beide omdat hierin veelal mensen van buiten de organisatie zijn betrokken. Een vergadering wordt geacht niet meer dan één dagdeel in beslag te nemen. Indien de vergadertijd structureel langer duurt, zal een ander bedrag in beeld komen. De genoemde bedragen (€ 250 voor een lid, € 300 voor de voorzitter) per bijeenkomst zijn conform de omliggende waterschappen. Een hogere beloning past ook niet bij de publieke taak en er melden zich voldoende mensen. De € 115,96 is in verhouding tot de reguliere vergoeding voor commissieleden (gebaseerd op wettelijke bepalingen), waarbij dan ook is aangesloten. De heer Roorda vermoedt dat in de concept-verordening de hoofdstukindeling deels is weggefallen. De kopjes van hoofdstuk 2 en 3 ontbreken. De dijkgraaf zegt toe dit te zullen nalopen. Toezegging. De voorzitter concludeert dat de bespreking van 6.j en 6.k inderdaad door elkaar heen zijn gelopen en concludeert dat beide als hamerstuk kunnen worden geagendeerd als hamerstuk voor de VV.	
6.k	Verordening vergoedingen en tegemoetkomingen leden en fracties algemeen bestuur De voorzitter concludeert dat het stuk als hamerstuk kan worden geagendeerd voor de VV.	
6.l	Intrekken regeling vergoeding niet VV-leden De voorzitter concludeert dat het stuk als hamerstuk kan worden geagendeerd voor de VV.	
6.m	Verordening vertrouwenscommissie (her)benoeming dijkgraaf De heer Roorda signaleert een kleine afwijking tussen de concept-verordening en het voorgestelde besluit. In het artikel in de concept-verordening ontbreekt 'art. 4.1.2. van'. De heer Van Geest maakt uit de stukken op, dat leden van deze commissie een aparte vergoeding lijken te krijgen voor de bijeenkomsten. Als dat klopt, wijkt dit af van de praktijk tot dusverre. De dijkgraaf antwoordt deze laatste vraag bevestigend: dit is vanwege de vele extra tijd die deze werkzaamheden veelal vergen. Hij zegt voorts toe de vraag van de heer Roorda te zullen checken en desnoods te verwerken in een nota van wijziging. Toezegging. De heer Roorda zegt dat de tekst van het besluit correct is. Indien dit is genomen, kan de verordening dienovereenkomstig worden aangepast. De dijkgraaf hecht evenwel aan zorgvuldigheid en houdt vast aan zijn eerdere toezegging. De voorzitter concludeert dat er mogelijk nog een nota van wijziging komt voorafgaande aan de VV maar neemt aan dat het stuk toch als hamerstuk kan worden geagendeerd.	
6.n	Verordening behandeling bezwaarschriften De heer Roorda vindt het een prima stuk maar heeft twee vragen. De informele aanpak is opgenomen in de verordening, wat betekent dat deze daarmee is geformaliseerd. De verordening heet 'behandeling bezwaarschriften' maar afgaande op de inhoud, gaat deze feitelijk om de instelling van de bezwaarschriftencommissie en de werkwijze daarvan. Hij stelt voor om de naam daarop als volgt aan te passen: 'verordening instelling en werkwijze bezwaarschriftencommissie Rijnland 2020'. De dijkgraaf antwoordt dat de heer Roorda met zijn eerste opmerking gelijk heeft en zegt toe over het tweede voorstel nog even te zullen nadenken en hierop nader terug te komen. Toezegging. De voorzitter veronderstelt desalniettemin dat het stuk als hamerstuk kan worden geagendeerd voor de VV.	
7.	RONDVRAAG Mevrouw Stoop meldt dat collega Van Geest zittende de vergadering via internet heeft achterhaald dat Rijnland voor een bedrag van circa € 700.000 aandelen Waterschapsbank bezit. De heer Hermans complimenteert medecommissielid Roorda met de consciëntieuze wijze waarop hij de vergaderstukken leest. Dit ten faveure van de maatstaf van de stukken. De voorzitter sluit zich hierbij geheel aan.	
8.	SLUITING De voorzitter dankt de commissieleden voor hun inbreng en sluit de vergadering om 18.05 uur.	

Vastgesteld,2019

voorzitter,

secretaris,

R.A.M. van der Sande

C.M. van de Wiel